

de havde gjort det paa en anden Maade end blot at protestere. Der er i Paragraphen bestemt, at der af enhver Kirke skal svares en vis Afgift til Kirkefonden, men dette Kirkefond skal komme Kirken til gode paa forskjellige Maader. Der er saaledes i dette Lovforslag bestemt, at der er visse Udgifter, som skulle afholdes deraf, f. Ex. til Oversyn, til særlige Syn, og alt dette er i selve Kirkefærens Interesse, at der ikke paabyrdes ham i alle Tilfælde de med Kirken forbundne Udgifter. Men under den livlige og interessante Opposition mod Lovforslaget har det forbausset mig at see, hvilken Begrebsforveksling der har gjort sig gjældende, hvor uklare og forvirrede Forestillingerne kunne være om dette Forholds rette Bestaafenhed. Det er sikkert, at endel Kirker i sin Tid ere afhændede; det er ligesaa sikkert, at Ingen vil formene Bedkommende, der have kjøbt dem, at gjøre sig deres Eiendom saa frugtbringende, som Omstændighederne tillade det, dette staaer fast. Men man vil forgjæves søge om Bestemmelser før, at der skulde være taget Mutiligheden bort, tidligere fra Kongen, nu fra den lovgivende Magt, til at bestemme, hvorledes Kirkerne skulle være indrette; man vil ikke finde Noget, der indeholder den fjerneste Antydning deraf. Derimod er der paa dette Sted nu heller ikke reist nogen Indvending af de ærede Rigsdagsmænd, at den lovgivende Magt ikke skulde have denne Myndighed. Der er kun reist Indvendinger i Henseende til, at man ikke skulde være berettiget til at paalægge Afgifter. Men er Lovgivningsmagten berøvet Rettighed til at paalægge en Eiendom Afgifter, fordi den har solgt den? Vilde de ærede Rigsdagsmænd mene, at denne Høihedsret skulde gaae tabt, fordi man afhænder en Eiendom, at den skulde mistes tilligemed Eiendommen, der er bleven solgt? Skulde Staten ikke ligeoverfor disse Eiendomme beholde den samme Bestatningsret, som den udøver paa andre Eiendomme? Skulde det ikke staae fast, at den

Rettighed, som Staten har til at beskaffe, den er paa ingen Maade gaaet tabt, fordi Staten har afhændet en Deel af sine Kirker. Det er ikke en særlig Bestatning, som rammer kun disse afhændede Eiendomme, men den rammer alle Kirker. Altsaa den lovgivende Magt har paa ingen Maade frasagt sig sin Bestatningsret, fordi den har overladt disse Kirker til Andre. Det er en complet Misforstaaelse, at man, fordi man har afhændet disse Kirker, skulde ogsaa have opgivet sin Bestatningsret. Man vil ogsaa finde, at det idelig og idelig har været Tilfældet, at Statter saaledes ere bleven paalagte. Naar Staten altsaa har denne almindelige Bestatningsret, er det et Spørgsmaal, om den ikke har ogsaa en saadan særlig Bestatningsret med Hensyn til enkelte Gjenstande eller Objecter, som den vil beskaffe. Det anseer jeg for ligesaa utvivlsomt, at den beskaffende Myndighed paa ingen Maade er begrændset til at give Bestemmelser, der netop skulde være almindelige og omfatte alle Bestatningsobjecter, men at den ogsaa kan tage enkelte Objecter ud og lægge Stat derpaa. Den ærede Landstingsmand ligeoverfor mig (Nørgaard) huffer det — da Løgstør Canal blev anlagt, lagde man en saadan særlig Stat paa dem, som man antog havde Interesse af Løgstør Canal. Der er Tale om ved Ordningen af Gudenaen og dens Seilbargjøreelse at ligne en særlig Afgift paa dem, der have særlig Interesse af at faae det ordnet. Det staaer paa ingen Maade uden Exempel, at den beskaffende Myndighed til særlige Formaalets Opnaaelse lægger en særlig Afgift paa særlige Bestatningsobjecter. Det er navnlig af denne Bestatningsmyndighed, at der er gjort Brug i § 37. Det vilde være umuligt at gjennemføre Loven, da der er forskjellige Bekostninger, som ere uundgaaelig nødvendige, og hvorfor der ikke paa nogen anden Maade vilde kunne skaffes Udvei, dersom man ikke fastholder denne Bestatningsret, hvoraf der er gjort Brug i § 37.